מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר סוגות טקסט שונות ואת המאפיינים שלהן
- להבחין בין עובדה לדעה בטקסט
- לזהות מרכיבי טקסט מפעיל, טקסט בלתי רציף וסיפור

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – זיהוי סוגות

1. ב – מתכון
2. ב – המשלב הלשוני והמטרה
3. ב – טבלה או תרשים
4. ב – האם אפשר לבדוק את הטענה במציאות
5. א – צירוף מילים שמשמעותו שונה מהמשמעות המילולית

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – מכתב רשמי נכתב לגורם רשמי במשלב לשוני גבוה
2. נכון – סדר השלבים הכרחי כדי לבצע את הפעולה נכון
3. לא נכון – דעה היא עמדה אישית שלא תמיד ניתן לבדוק
4. נכון – זהו מרכיב מרכזי במבנה הסיפורי
5. נכון – זו ההגדרה הרגילה של פתגם

חלק ג' – השלימו את המילה

1. תאריך
2. ציוד
3. בלתי רציף
4. עובדה
5. ניב

חלק ד' – התאימו בין הסוגה למאפיין

1 – ד (נכתב לחבר או לבן משפחה במשלב יומיומי)
2 – ג (כולל רשימת ציוד ושלבים ממוספרים)
3 – ב (דוגמה לטקסט בלתי רציף)
4 – א (משפט קצר הנושא מוסר השכל)

חלק ה' – סדרו את שלבי הסיפור

1. רקע - היכרות עם הדמויות והמקום
2. בעיה - משהו משתבש בעולם הסיפור
3. ניסיונות - הדמות מנסה לפתור את הבעיה
4. שיא - הרגע המתוח ביותר בסיפור
5. פתרון - הבעיה נפתרת ומגיע מסר

חלק ו' – כתיבה והערכה

1. התלמיד/ה מסביר שעובדה ניתנת לבדיקה ודעה היא עמדה אישית, ומביא/ה דוגמה מתאימה לכל אחת
2. התלמיד/ה בוחר סוגה ומסביר בקצרה את הקשר בין מבנה הטקסט למטרתו

כרטיס יציאה – מה לחפש

- עובדה ניתנת לבדיקה, דעה היא עמדה אישית
- טבלה, תרשים, מפה או מודעה
- ציוד ושלבים ממוספרים

טיפים להפעלה:

- אפשר להביא דוגמאות קצרות מהכיתה לכל סוגה ולבקש מהתלמידים לזהות אותה
- בחלק ה-match וה-order מומלץ לעבוד בזוגות לפני כתיבה אישית
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים יותר

דף תרגול: סוגות, הבנה והערכה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

היום נלמד להכיר סוגים שונים של טקסטים: מכתב, מתכון, טבלה וסיפור. גם נלמד מה ההבדל בין עובדה לדעה.

📖 מילון קטן:

סוגה	סוג של טקסט לפי המטרה והמבנה שלו
מכתב רשמי	מכתב שכותבים לגורם רשמי, במשלב לשוני גבוה
טקסט מפעיל	טקסט שמנחה איך לבצע פעולה, בשלבים
טקסט בלתי רציף	טקסט שאינו רצף משפטים, כמו טבלה או תרשים
עובדה	משפט שאפשר לבדוק אם הוא נכון או לא
דעה	עמדה אישית שלא תמיד אפשר לבדוק אותה
ניב	צירוף מילים קבוע עם משמעות שונה מהמילולית
פתגם	משפט קצר שנושא מוסר השכל

1 חלק א' – זיהוי סוגות

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איפה יש שלבים ממוספרים כמו בבישול?

א) מכתב אישי ב) מתכון ג) שיר ד) מודעה

2. מה שונה בין מכתב לחבר למכתב לרשות?

א) הצבע של הדף ב) המשלב הלשוני והמטרה ג) האורך בלבד ד) מספר העמודים

3. איזה טקסט נראה כמו טבלה?

א) סיפור קצר ב) טבלה או תרשים ג) שיר ד) מכתב אישי

4. איך יודעים אם משפט הוא עובדה?

א) האם המשפט מתחיל באות גדולה ב) האם אפשר לבדוק את הטענה במציאות ג) אורך המשפט

ד) מספר המילים בפסקה

5. מה זה ניב בשפה?

א) צירוף מילים שמשמעותו שונה מהמשמעות המילולית ב) משפט שמביע עובדה

ג) כתובת על מעטפה ד) שלב בהוראות הפעלה

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מכתב רשמי נכתב בדרך כלל לחבר קרוב.	☐	☐

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
2	בטקסט מפעיל חשוב לכתוב את השלבים לפי סדר.	☐	☐
3	דעה היא טענה שאפשר לבדוק אותה בעובדות בלבד.	☐	☐
4	בסיפור יש בדרך כלל בעיה שהדמות מנסה לפתור.	☐	☐
5	פתגם הוא משפט קצר שמוביל מוסר השכל ועובר מדור לדור.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה

השלימו את המילה החסרה.

1. במכתב רשמי כותבים את הכתובת ואת ה_____ בראש המכתב.

2. בטקסט מפעיל כמו מתכון חשוב לציין את ה_____ הדרוש לפני תחילת ההכנה.

3. טבלה, תרשים ומפה הם דוגמאות לטקסט _____ .

4. משפט שאפשר לבדוק אם הוא נכון או לא נכון נקרא _____ .

5. צירוף מילים קבוע שמשמעותו שונה מהמשמעות המילולית נקרא _____ .

4 חלק ד' – התאימו בין הסוגה למאפיין

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. מכתב אישי	___	**א.** משפט קצר הנושא מוסר השכל
2. מתכון	___	**ב.** דוגמה לטקסט בלתי רציף
3. טבלה	___	**ג.** כולל רשימת ציוד ושלבים ממוספרים
4. פתגם	___	**ד.** נכתב לחבר או לבן משפחה במשלב יומיומי

5 חלק ה' – סדרו את שלבי הסיפור

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בעיה - משהו משתבש בעולם הסיפור
☐	ניסיונות - הדמות מנסה לפתור את הבעיה
☐	פתרון - הבעיה נפתרת ומגיע מסר
☐	רקע - היכרות עם הדמויות והמקום
☐	שיא - הרגע המתוח ביותר בסיפור

6 חלק ו' – כתיבה והערכה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו פסקה קצרה שבה תסבירו איך אפשר לזהות אם משפט הוא עובדה או דעה, והביאו דוגמה אחת לכל סוג.

2. בחרו סוגה אחת מהדף (מכתב, טקסט מפעיל או סיפור) והסבירו במילים שלכם למה היא מתאימה למטרה מסוימת.

כרטיס יציאה

מה ההבדל בין עובדה לדעה?

תנו דוגמה אחת לטקסט בלתי רציף.

מהם שני מרכיבים שחייבים להיות בטקסט מפעיל?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️